**Puheenvuoro**

**20.6.2017**

**Eduskunnan tarkastusvaliokunnalle ja ympäristövaliokunnalle**

**Pyydettynä puheenvuorona asiasta:**
**Miksi uudis- ja korjausrakentamisessa ilmenee jatkuvasti merkittäviä sisäilmaan vaikuttavia laatuvirheitä?**

Rakentamisen laadunvarmistukseen ja erityisesti rakennusaikaiseen kosteudenhallintaan on viime aikoina kehitetty kiitettävästi ohjeistusta. Valitettavasti ohjeiden mukainen toiminta ei ole läheskään kattavaa rakennustyömailla.

Rakennusliiton jäsenten yleinen havainto on, että työmaiden aikataulut on jo suunnitteluvaiheessa tehty liian kireiksi. Niissä ei ole riittävästi varauduttu eteen tuleviin viivytyksiin ja muutostöihin. Aikatauluista pidetään kuitenkin kunnianhimoisesti kiinni kuivumisaikojen ja ylipäänsä laadun kustannuksella.

Rakennushankkeet toteutetaan aina vain lisääntyvällä hajauttamismallilla. Työmaalla pääurakoitsijaan työsuhteisia työntekijöitä on vuosivuodelta vähemmän verrattuna aliurakoitsijoiden sekä edelleen urakkaketjutettujen yritysten työntekijä määrään. Pilkkomalla ja hajauttamalla useisiin urakkaketjuihin, rakennuksen tuotantovaiheiden laadunvarmistamiseen syntyy liian usein tilanne, jolloin työnohjausta ja valvontaa ei kyetä tai haluta toteuttaa.

Rakentaminen, nykyisiä rakennus- ja energiatehokkuusmääräyksiä ja vaatimustasoa noudattaen, on osaamista vaativaa ammattityötä. Rakennustyömaille tuodaan ulkomailta paljon työvoimaa sen halvan hinnan takia. Osa tästä työvoimasta on vailla kokemusta ja osaamista rakennustöistä.

Monella rakennustyömaalla tehdään töitä iltaisin ja viikonloppuisin. Rakennusliiton toimitsijoiden lauantaisin tekemillä työmaatarkastuksilla on todettu, ettei työnjohtoa yleensä ollut paikalla lainkaan. Töitä tehtiin ilman minkäänlaista valvontaa esim. peittyvien rakenteiden asennustyön osalta.

Lukuisiin urakoihin ja urakkaketjuihin pilkottu nykyinen työmaatoteutus halpatyövoimaa käyttäen, ylikireällä aikataululla, työvaihekohtaisen reaaliaikaisen huolellisen valvonnan puuttuessa, ei voi johtaa lopputuotteen osalta kuin vakaviin laatuongelmiin kuten kosteus- ja homevaurioihin.

Samaan aikaan edellä kuvatun tilanteen kanssa, Uudenmaan osalta rakennusalan työvoiman saatavuustarveharkinta on poistettu EU:n ulkopuolelta tulevien osalta. Toisen asteen ammatilliseen koulutukseen kohdistetaan merkittäviä leikkauksia, jotka vaikeuttavat tulevan rakentajapolven ammattiin oppimista.

Kari Lamberg
työehtotoimitsija
Rakennusliitto ry

Jarmo Järvinen
työehtotoimitsija
Rakennusliitto ry